

Werkblad Leerlingen

Het
Gedicht
Is
Een
Bericht

واهنأ، لئوعاس الحطابين،
تندراً بوطأة تليه،
ضحى

ب هذه السروات الثلاث على المنحدر.
ها تكذبة التفاصيل،
البهاء.

أجرو على إطالة النظر.
منة تتلاشى فيها الشجاعات.
سن يودي بالجرأة.

السارية في الأعالي،
كل السروات.

الراحلة إلى بدائلها
وت السروات.

رميد الثابت وراءها،
فضرة السروات.

جار ثمارها الوحيدة خضرتها.

وري المباغت،
خلودها العالي.

Poëzie van Mourid Barghouti

LES 1

Poëzie en Poetry

In dit lespakket ga je op reis in het land van de Palestijnse dichter Mourid Barghouthi. Door zijn gedichten en biografie te lezen, krijg je een beeld van zijn leefwereld waarin politiek, tradities, rituelen, taalgebruik een rol spelen. Poëzie neemt je mee in de werkelijkheid van de dichter.

Op de website www.dichterinhetweb.nl kun je vijf vertaalde gedichten van Mourid Barghouthi en zijn culturele biografie lezen.

Na afloop van dit project krijg je de unieke kans om met je klasgenoten Mourid Barghouthi te ontmoeten tijdens een speciale Meet en Greet op het Poetry International Festival. Je kunt hem vragen stellen over bijvoorbeeld zijn gedichten, zijn leven en zijn cultuur. Let op! Je moet die vragen wel in het Engels stellen.

OPDRACHT 1A

Lees eerst het voorwoord van de directeur van Poetry International. Poetry International is een literaire organisatie die als doel heeft om aandacht te vragen voor goede poëzie uit binnen- en buitenland. Verder stimuleert Poetry International de internationale uitwisseling tussen dichters, vertalers, kenners en liefhebbers van poëzie. De belangrijkste activiteiten van Poetry International zijn het Poetry International Festival, het Poetry International Web en de Gedichtendag.

Voorwoord Bas Kwakman – directeur Poetry International

Goedemorgen schoonheid

In Rotterdam rijden vuilniswagens rond met dichtregels op hun flanken. *Alles van waarde is weerloos staat er bijvoorbeeld op, of Goedemorgen schoonheid.* Het zijn regels van de Nederlandse dichter Lucebert en de Duitse dichter Maxi Wander.

Het lijkt een vreemde combinatie, het ophalen van afval en poëzie, maar niets is minder waar. Kijk maar eens naar deze regels die ook door de straten rijden: *Als u eens wist hoe poëzie de gek met elk respect steekt en op afval bloeit, of de regel September begint met een bezem te vegen en alles*

verdwijnt in de verte van de mist. Ze zijn geschreven door twee Russische dichters, Anna Achmatova en Alexander Koesjner.

Poëzie is de meest bewuste taaluiting die wij kennen. Een gedicht communiceert altijd, al begrijp je sommige gedichten niet meteen en sommige zelfs nooit helemaal. De mooiste gedichten vind ik altijd de gedichten waarvan de regels me dagen lang blijven achtervolgen, als ik op de fiets zit, in de trein of in de rij voor de kassa van de supermarkt. Poetry International nodigt elk jaar de beste dichters uit de hele wereld uit om naar Rotterdam te komen. Daar lezen ze hun gedichten voor in de oorspronkelijke taal, terwijl de vertalingen via een projectie mee te lezen zijn. Het festival bestaat ruim veertig jaar en heeft al 2000 dichters uit landen over de vloer gehad. Als je luistert naar de taal en de vertaling leest, dan ben je op reis. Op reis naar het land, de stad of het dorp van de dichter, naar de straat, de familieleden en de burens, je leert de sociale, economische of politieke situatie kennen en je leert over de taal, de humor, de tradities, de rituelen, de gewoontes, de liedjes, de manier waarop gefeest wordt en de manier waarop de kinderen naar bed worden gebracht. Door de poëzie mag je zowel mee naar buiten kijken, uit het raam van de dichter, als mee naar binnen kijken, naar zijn of haar gedachten, wensen en zorgen.

Tijdens een bezoek aan Poetry International merk je hoezeer de taal, welke dan ook, ons allen verbindt en hoe universeel poëzie is. Internationale poëzie maakt de afstand tussen mensen kleiner en het onderlinge begrip groter. Poëzie volgt de mens op de voet, is een van de dichtregels op een vuilniswagen, en dat zegt het eigenlijk zoals alleen goede poëzie het kan zeggen: direct, krachtig en er kan geen woord meer bij en geen woord meer af.

Bas Kwakman, directeur Poetry International

أَجْرُؤٌ عَلَى إِطَالَةِ النَّظْرِ .
مِنَّةٌ تَتَلَاشَى فِيهَا الشَّجَاعَاتُ .

مَنْ يُوْدِي بِالْجُرْأَةِ .

السَّارِيَةُ فِي الْأَعَالِي ،

كُلُّ السَّرَوَاتِ .

الرَّاحِلَةُ إِلَى بَدَائِلِهَا

بَوَّتَ السَّرَوَاتِ .

رَمِيدِ الثَّابِتِ وَرَاعِهَا ،

خُضْرَةَ السَّرَوَاتِ .

جَارٌ ثِمَارُهَا الْوَحِيدَةُ خُضْرَتُهَا .

وَرِي الْمَبَاغَتِ ،

طَلْوَاهَا الْعَالِي .

OPDRACHT 1B

Bekijk samen met je klasgenoten de dvd 'Ik ga, want anders blijf ik'.

LARGE VERSIE

OPDRACHT 2A

Lees alle gedichten van Mourid Barghouti (zie bijlage 1).
Vertel wat poëzie met je doet , waardoor je geprikkeld raakt
en wat je opvalt.

OPDRACHT 2B

Hebben de tekstregels op de vuilniswagens je geïnspireerd?
Bedenk dan poëzieteksten die bijvoorbeeld in de school
of op het schoolplein op grote borden kunnen komen te
hangen.

LES 2

Eigen culturele biografie schrijven

الغيوم السارية في الأعالي،
تُغيِّرُ شَكْلَ السُّرُواتِ.

Je verdiept je in het leven van de dichter Mourid Barghouti. Door zijn culturele biografie te lezen, krijg je een beeld van de leefwereld van de dichter. De culturele biografie beschrijft zijn levensloop. De dichter geeft in zijn werk betekenis aan zijn cultuur en persoonlijke ervaringen. Je gaat op reis in het land van de dichter en je maakt kennis met onder andere zijn politieke situatie, maar ook met de tradities, de rituelen en het taalgebruik van zijn land.

OPDRACHT 2

Lees op de website www.dichterinhetweb.nl over het leven van Mourid Barghouti. Maak een culturele biografie van jouw eigen leven. Je kunt jezelf de volgende vragen stellen:

- Welke culturele achtergrond heb ik?
- Hoe ben ik met kunst en cultuur in aanraking gekomen?
- Wat betekenen kunst en cultuur voor mij?
- Is er een vorm van kunst of cultuur waar ik het meeste mee heb en hoe komt dat?

Je kunt eventueel foto's, filmpjes en dergelijke meenemen om aan je eigen culturele biografie toe te voegen.

LARGE VERSIE

OPDRACHT 2A

Zoals je misschien weet, is er een slepend conflict tussen Israël en Palestina. Dat heb je vast wel eens gelezen in de krant of gezien op het journaal. Wat weet je hiervan? En wat vind je van dit conflict?

OPDRACHT 2B

Je krijgt de unieke kans om de Palestijnse dichter Mourid Barghouti te ontmoeten tijdens een speciale Meet & Greet op Poetry International. Nadat je zijn gedichten en zijn culturele biografie hebt gelezen, heb je vast en zeker vragen. Maak een lijst met vragen die je aan de dichter wilt stellen. Let op: de vragen moet je tijdens de Meet en Greet in het Engels aan de dichter stellen.

LES 3

Gedicht schrijven en interpreteren

Je gaat aan de slag met de gedichten van Mourid Barghouthi. De website www.dichterinhetweb.nl helpt je naar woorden en betekenissen van het gedicht te zoeken.

OPDRACHT 3

Je kiest met je klas één gedicht van Mourid Barghouthi (zie bijlage 1) en je leest dat goed.

STEL JEZELF DE VOLGENDE VRAGEN:

- Wat gebeurt er in het gedicht?
- Waar denk je dat het gedicht over gaat?
- Wat vind je een mooie regel? Waarom?
- Vertelt de dichter iets over zijn omgeving?
- Vertelt de dichter iets over de politieke situatie in het gedicht?
- Wat doet het jou als je het gedicht leest?

Ga naar www.dichterinhetweb.nl. Met muislezen kun je met de muisaanwijzer over de tekst van het gedicht gaan tot je een gemarkeerd woord vindt. Klik je hierop, dan verschijnt er een uitlegtekst.

LARGE VERSIE

OPDRACHT 3A

Kies nu zelf een gedicht van Mourid Barghouthi en lees het goed. Wat bedoelt de dichter met dit gedicht? Wat wil hij vertellen? Probeer in eigen woorden te vertellen wat het verhaal achter dit gedicht is.

OPDRACHT 3B

Je hebt vijf gedichten van Mourid Barghouthi gelezen. Schrijf in je eigen woorden een gedicht over je leefwereld, een feest (thema Poetry International) of over (jouw) conflict.

يَتَّ السَّرَوَاتِ.
يَدِ الثَّابِتِ وِرَاعَهَا،
نَرَّةَ السَّرَوَاتِ. 5

LES 4

Presentatie

في سُروري المِباغت،
رَأَيْتُ خُلُودَهَا العَالِي.

Je bereidt een presentatie van een gedicht van jezelf of van Barghouti voor. Met je docent heb je al een vorm gekozen.

OPDRACHT 4

Maak met de klas een mooie presentatie van de gedichten.

Stel jezelf de volgende vragen:

- Hoe gaan jullie de gedichten presenteren?
- Voor wie gaan jullie de gedichten presenteren?
- Wanneer gaan jullie de gedichten presenteren?
- Wat hebben jullie daarvoor nodig?
- Wat wordt jullie aanpak?

LARGE VERSIE

MEET EN GREET MOURID BARGHOUTI

Op dinsdag 16 juni 2009 kun je de dichter Mourid Barghouti op Poetry International in Rotterdam ontmoeten.

WAT MOET JE DAARVOOR DOEN?

1. doorgeven aan de docent of je meegaat naar het festival.
2. vragen maken voor de Meet & Greet met de dichter. Let op: de vragen moet je in het Engels aan de dichter stellen.

WAAR IS DE MEET & GREET?

In de Kleine Zaal van de Rotterdamse Schouwburg, van 16.00 uur tot 17.00 uur.

WAT IS HET PROGRAMMA?

Mourid Barghouti leest voor uit eigen werk. Daarna wil hij graag al je vragen beantwoorden.

Wil je meer weten over Poetry International, kijk dan op www.poetry.nl

Bijlage 1

Vijf vertaalde gedichten van Mourid Barghouti

Palestina - Vertaling:
Kees Nijland en Asad Jaber

INTERPRETATIES

Een dichter schrijft in een café
een oude vrouw denkt dat hij een brief schrijft aan zijn moeder
het jonge meisje denkt dat hij zijn liefje schrijft
de kleuter denkt dat hij tekent
de koopman denkt dat hij met handel bezig is
de reiziger denkt dat hij een kaart schrijft
de ambtenaar denkt dat hij zijn schulden telt
de geheime agent
loopt langzaam op hem af

GENADELOOS

Aangename muziek
die niet troost
de ervaring heeft je geleerd
dat in elke langdurige oorlog
een soldaat met afwezige blik
en doodnormale tanden
voor zijn tent zit
met een prachtig klinkend accordeon
dat tegen stof en vuil is beschermd
Hij zingt voor zichzelf een oprecht liefdeslied
als een lijster die niet bij de strijd is betrokken

Even
verwart het maanlicht hem
wat moet je met een accordeon in de hel

Een schaduw komt dichterbij, schaduwen volgen
de één na de ander stemmen soldaten in
met het lied
de accordeonist voert de hele compagnie naar het balkon van Romeo
en daarna nemen zij zonder aarzeling of bedenking
zonder gevoel
en zonder twijfel
de strijd weer op

سِرَّةُ السَّرَوَاتِ.

بَارٌّ ثِمَارُهَا الْوَحِيدَةُ

رِي الْمِبَاغْتِ،

وَدَّهَا الْعَالِي.

بِ الْمِبَاغْتِ،

أَسْ.

HET KUSSEN

Het kussen zei
aan het einde van een lange dag
alleen ik ken de verwarring van een vertrouwensman
de wellust van een non
de lichte trilling in de wimpers van een despoot
de bandeloosheid van een zedenmeester
de hunkering van de geest
naar een warm lijf dat losse vonken
tot één vuurgloed maakt
de grootsheid van de kleine dingen
die men verwaarloost
alleen ik ken
de waardigheid van een verliezer
de vreugdeloosheid van een winnaar
en dat domme, koude gevoel
als een wens is vervuld

الغيوم السارية في الأعالي،

تُغَيِّرُ شَكْلَ السُّرُوتِ.

الطيورُ الرَّاحِلَةُ إِلَى بَدَائِلِهَا

تُغَيِّرُ صَوْتَ السُّرُوتِ.

خَطُّ الْقَرْمِيدِ الثَّابِتِ وَرَاءَهَا،

يُثَبِّتُ خُضْرَةَ السُّرُوتِ.

ثَمَّةُ أَشْجَارِ ثِمَارِهَا الْوَحِيدَةِ خُضْرَتِهَا.

أَمْسِ،

فِي سُرُورِي الْمَبَاغِتِ،

رَأَيْتُ خُلُودَهَا الْعَالِي.

EEN NACHT ALS GEEN ANDER

Hij raakt de bel nauwelijks aan
of de deur opent zich
ongelooflijk langzaam
hij gaat naar binnen
en loopt naar de deur van zijn kamer
waar zijn portret naast het bed staat
waar zijn schooltas in het donker waakt
ziet hij zichzelf tussen twee dromen of vlaggen slapen
hij klopt op alle deuren – bijna – hij klopt niet
iedereen wordt in verward wakker
hij is terug! Hij is er weer, roepen ze
maar horen hun kreten niet
zij steken hun armen uit om Mohammed te omhelzen
maar raken zijn schouders niet

Hij wil ze onder de nachtelijke beschieting vragen hoe het met hen gaat
en heeft geen stem
zij spreken zonder geluid
hij komt dichterbij, zij komen dichterbij
hij passeert hen, zij passeren hem, zij blijven schimmen tussen schimmen
en komen elkaar niet tegen
ze willen vragen of hij heeft gegeten
of hij het 's nachts koud heeft
of de dikke aarden deken voldoende is
of de arts de kogel van de angst uit zijn hart heeft gehaald
of hij nog bang is
of hij de beide rekensommen heeft gemaakt
om de leraar de volgende morgen niet teleur te stellen en of
hij wil in alle eenvoud zeggen
ik ben gekomen om jullie te zien en gerust te zijn
ik zeg, mijn vader zal als gewoonlijk bloeddrukpil vergeten
ik kom hem naar gewoonte eraan herinneren
ik zeg, mijn kussen is hier niet daar
zij zeggen, hij zegt en geen geluid
geen deurbel rinkelt
hun bezoeker ligt niet in zijn bed te slapen
en zij zien hem niet
's morgens fluisteren de burens dat het verhaal
verbeelding is
zijn doorzeefde schooltas ligt er nog net zo bij
evenals zijn verkleurde schriften
het rouwbezoek bij zijn moeder is nog niet voorbij
verder, hoe kan een dood kind naar zijn familie gaan
als de hele nacht geschoten wordt

خَطُّ الْقَرْمِيدِ الثَّابِتِ وِرَاءَهَا،

يُثَبِّتُ خُضْرَةَ السَّرَوَاتِ.

ثَمَّةُ أَشْجَارٍ ثَمَارُهَا الْوَحِيدَةُ خُضْرَتُ

DRIE CIPRESSEN

Breekbaar en ijl als een houthakkersslaapje
veilig, voorbode van wat komt
de miezerige morgen
legt geen sluier over drie cipressen op een helling
details ontkennen de gelijkheid
die schoonheid bevestigt
ik zei: Ik durf niet langer te kijken
soms vervaagt de moed
soms wordt moed door schoonheid aangetast
voortdrijvende wolken
veranderen de vorm van cipressen
naar elders vliegende vogels
veranderen de stem van cipressen
de strakke daklijn erachter
versterkt het groen
sommige bomen hebben geen andere vruchten dan groen
gisteren
in mijn plotselinge vreugde
zag ik hun verheven eeuwigheid
vandaag
in mijn plotselinge droefheid
zag ik de bijl

يَّةُ فِي الْأَعَالِي،

سُرُوات.

حِلَّةٌ إِلَىٰ بِدَائِلِهَا

السُّرُوات.

الثَّابِتُ وِرَاءَهَا،

السُّرُوات.

ثَمَارُهَا الْوَحِيدَةُ خُضِرَتْهَا.

المِباغِتُ،

الْعَالِي.

مِباغِتُ،